

TÁJÉKOZTATÓ*
*az államháztartás központi alrendszerének
2019. október végi helyzetéről*

2019. november

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

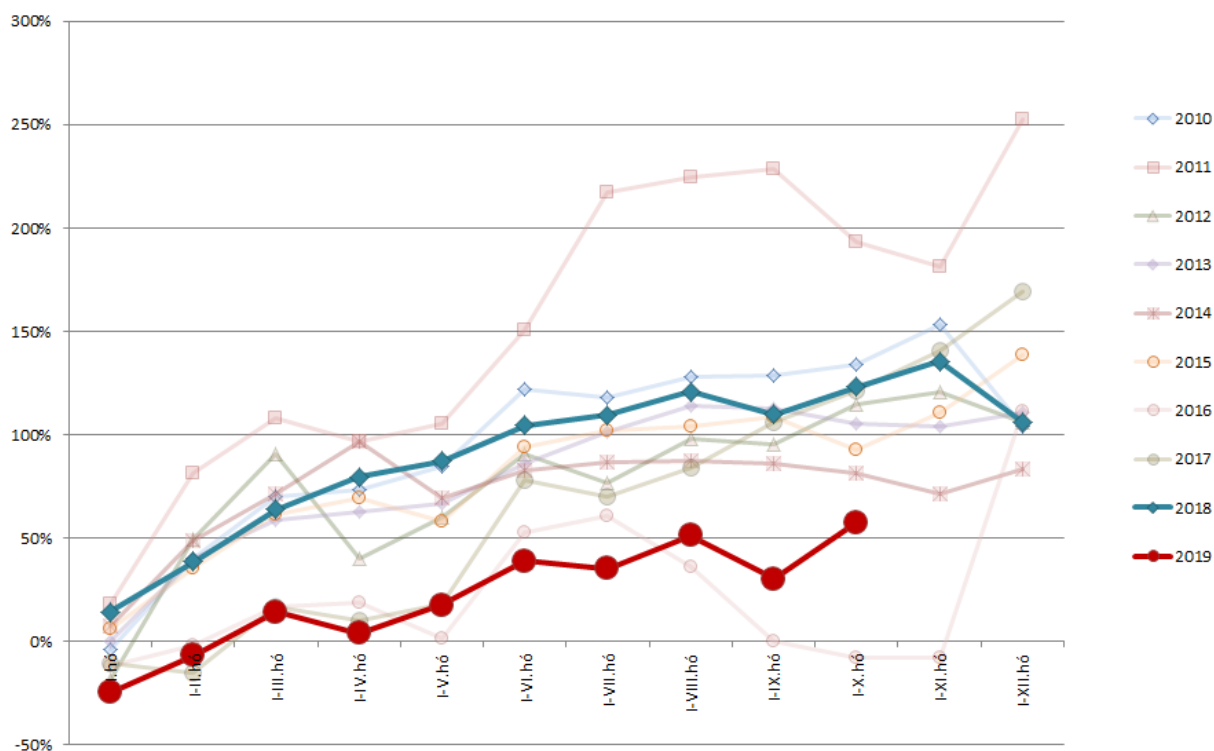
A kormány felelősségteljes költségvetési gazdálkodásának eredményeként az államháztartást változatlanul a kiszámíthatóság és a stabilitás jellemzi. A központi alrendszer az első tíz hónapot 575,4 milliárd forintos hiánnyal zárta, amely az éves előirányzat 57,6 százalékát jelenti. A reálgazdasági folyamatok mellett ez is előrevetíti, hogy az év egészére kitűzött 1,8 százalékos uniós módszertan szerinti GDP-arányos hiánycél tartható, elérhető.

Ma már több mint 4,5 millió embernek van munkája Magyarországon, ezzel párhuzamosan pedig dinamikusán, 10 százalék felett emelkednek a keresetek. Az adókedvezmények és adócsökkentések egyre több pénzt hagynak a magyar családok pénztárcájában, ami megmutatkozik a lakossági fogyasztás emelkedésében is. A kormány gazdaságfehérítő lépései szintén hónapról-hónapra bizonyítják eredményességüket. Mindezek nyomán 2019 első tíz hónapjában a főbb adónemeket tekintve általános forgalmi adóból az éves előirányzat 88,4 százaléka, személyi jövedelemadóból 83,9 százaléka, szociális hozzájárulási adóból és a nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékokból 81,4 százaléka, míg a jövedéki adóból annak 84,9 százaléka teljesült.

A kormány család- és gazdaságpolitikai intézkedéseire szükséges forrásokat az államháztartás stabilitásának megőrzésével tudja biztosítani a költségvetés. 2019. október végéig összesen 933,0 milliárd forint uniós bevételt könyvelhetett el a nemzeti költségvetés, miközben már 1239,5 milliárd forintot értek el a kedvezményezetteknek járó támogatások. Ezzel egy időben jelentős hazai forrás szolgál többek között a közút- és vasúthálózat megújítására, a Modern Városok Program és Modern Falu Program fejlesztéseire, valamint a nagyvállalatok hatékonyabb termelését és munkahelyteremtését célzó beruházásokra. Júliustól igényelhető a Családvédelmi Akcióterv első négy eleme, valamint már hatályos a Gazdaságvédelmi Akcióterv számos intézkedése is. A gazdaság jó teljesítménye pedig lehetővé teszi, hogy a kormány idén novemberben ismét nyugdíjprémiumot fizethessen.

Miután októberben az államháztartás központi alrendszerének hiánya 271,8 milliárd forint volt, az év első tíz hónapjában a központi költségvetés hiánya 534,3 milliárd forintot tett ki, az elkülönített állami pénzalapok 80,8 milliárd forintos többletet értek el, míg a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 121,9 milliárd forintos deficittel zártak.

A központi alrendszer egyenlege
az előirányzat százalékában

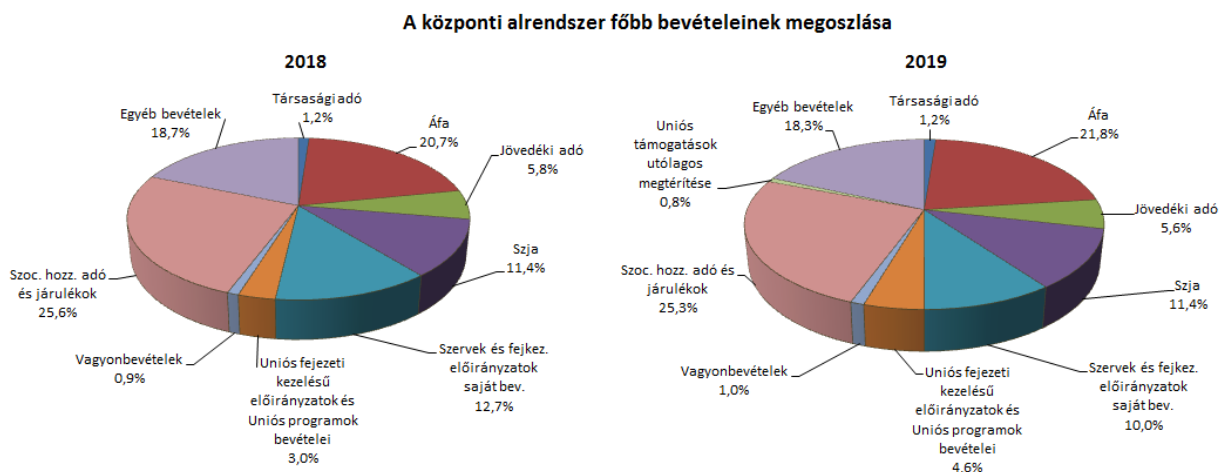
Az államháztartás központi alrendszerének 2019. október végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	2018. évi tény milliárd forintban (1)	2018. I-X. hó tény milliárd forintban (2)	tény=100% Index (%) (2/1)	2019. évi törvényi előirányzat milliárd forintban (1)	2019. I-X. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat= 100% Index (%) (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 375,5	-1 691,3	123,0	-985,7	-534,3	54,2
bevétel:	13 645,7	10 523,6	77,1	13 077,9	12 055,6	92,2
kiadás:	15 021,2	12 214,9	81,3	14 063,6	12 589,9	89,5
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	7,6	37,6	494,7	-12,7	80,8	
bevétel:	574,0	428,8	74,7	609,4	538,7	88,4
kiadás:	566,4	391,2	69,1	622,1	457,9	73,6
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-83,7	-24,3	29,0	0,0	-121,9	
bevétel:	5 702,8	4 719,9	82,8	5 893,1	4 822,4	81,8
kiadás:	5 786,5	4 744,2	82,0	5 893,1	4 944,3	83,9
Egyenleg összesen	-1 451,6	-1 678,0	115,6	-998,4	-575,4	57,6
bevétel:	19 922,5	15 672,3	78,7	19 580,4	17 416,7	88,9
kiadás:	21 374,1	17 350,3	81,2	20 578,8	17 992,1	87,4

I. A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer 2019. október végi 17 416,7 milliárd forint összegű bevételei az előző év azonos időszakához képest 1744,4 milliárd forinttal, 11,1%-kal magasabb összegben alakultak. Ezen belül kiemelhető, hogy növekedtek az általános forgalmi adóból, a személyi jövedelemadóból, a jövedéki adóból, valamint a szociális hozzájárulási adóból és a biztosítottak által fizetett nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékokból származó bevételek. Mindezek mellett magasabb összegben teljesültek az uniós programok bevételei, az uniós támogatások utólagos megtérítése, valamint a kamatbevételek is.

A bevételek közül a **társasági adó** mérlegsoron az év első tíz hónapjában 214,3 milliárd forint realizálódott, amely az előző év azonos időszakának bevételét 16,7%-kal, 30,6 milliárd forinttal haladta meg. A bevétel előző évihez viszonyított felülteljesülését a magasabb adóelőleg-kötelezettségek, valamint a bevallás benyújtásával egyidejűleg visszaigényelhető adó alacsonyabb összege okozza, amit részben ellensúlyozott a 2018. évi adóelőleg-kiegészítést érintő rendelkezések 2019 januárjára történő áthúzódásához kötődően megemelkedett kiutalás.

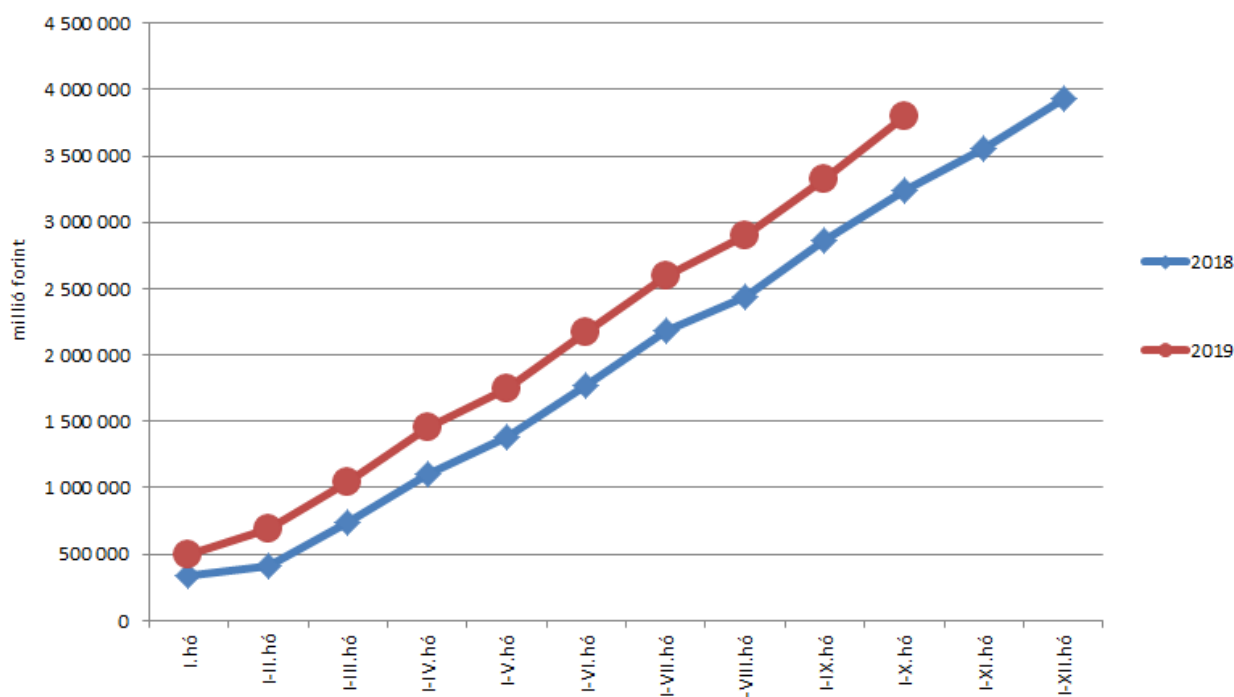
Az **egyéb központosított bevételekből** október végéig összesen 484,7 milliárd forint bevétel teljesült, amely a törvényi előirányzat 94,3%-ának felel meg. Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 176,8 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forint)

Megnevezés	2018. I-X. hó	2019. I-X. hó	Eltérés	
			millió forint	%
Rehabilitációs hozzájárulás	89 110,7	98 967,1	9 856,4	111,1
Környezetvédelmi termékdíjak	62 728,9	65 860,3	3 131,4	105,0
Vízkészletjárulék	10 694,0	10 141,0	-553,0	94,8
Hulladéklerakási járulék	12 922,7	15 275,7	2 353,0	118,2
Elektronikus útdíj	150 512,5	176 846,4	26 333,9	117,5
Korkedvezmény-biztosítási járulék	5,9	12,2	6,3	206,8
Időalapú útdíj	58 080,8	63 788,1	5 707,3	109,8
Bírságok és függő tételek	44 382,1	45 198,1	816,0	101,8
Egyéb tételek összesen	8 329,9	8 594,8	264,9	103,2
Összesen	436 767,5	484 683,7	47 916,2	111,0

Az év első tíz hónapjában az **általános forgalmi adóból** 3792,1 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 550,9 milliárd forinttal haladta meg. A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általános forgalmi adó

Általános forgalmi adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-X. hó	2019. I-X. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	5671,7	6316,8	645,1	111,4
Kiutalás	2430,5	2524,7	94,2	103,9
Egyenleg	3241,2	3792,1	550,9	117,0

A belföldi, az import és dohánytermékek utáni áfabevétel egyaránt növekedett. A belföldi befizetések növekedése elsősorban a kereskedelemhez és a feldolgozóiparhoz köthető. A dohánytermékek utáni bevételek előző évhez viszonyított növekedését elsősorban a magasabb cigarettaforgalom, a 2018. szeptemberi és a 2019. januári és júliusi adómérték-emelés határozza meg. Az import utáni befizetések növekedésének háttérében a forgalom bővülése áll. Az előző évhez képest a kiutalások növekedését mérsékli az adózási minősítéshez köthető kiutalási határidők 2018. év eleji változása.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első tíz hónapjában 968,5 milliárd forintot tett ki, amely 56,8 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi bevételnél. A bevételek megoszlása a következők szerint alakult:

Jövedéki adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-X. hó	2019. I-X. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	545,4	572,3	26,9	104,9
Dohánygyártmány jövedéki adó	286,2	303,5	17,3	106,0
Egyéb termék jövedéki adó	79,7	76,7	-3,0	96,2
Import jövedéki adó és energiaadó	0,4	16,0	15,6	4000,0
Jövedéki adók összesen	911,7	968,5	56,8	106,2

Az üzemanyagok utáni bevétel növekedését elsősorban a magasabb üzemanyag-forgalom indokolja. A dohánytermékek utáni bevételek emelkedésének háttérében elsősorban az adómérték-emelés áll. Az egyéb termékek esetében a bevételek csökkenésének háttérében a népegészségügyi termékadót érintő, 2019-től életbe lépő változásokhoz köthető készletezési hatás áll, amely a januári bevételeket növelte, míg a már magasabb adómértékkel adózó hónapok bevételeit csökkentette. A bevételek növekedéshez hozzájárult az is, hogy 2019. január 1-jétől az energiaadó a jövedéki adó soron szerepel.

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel október végéig 201,3 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 9,4 milliárd forinttal magasabb. A növekedés háttérében a pénzforgalmi szolgáltatók és a Kincstár egyaránt magasabb befizetése áll.

A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első tíz hónapjában 1981,7 milliárd forint volt, amely 191,8 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti

befizetésnövekedés. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések és a kiutalások arányát a következő táblázat részletezi:

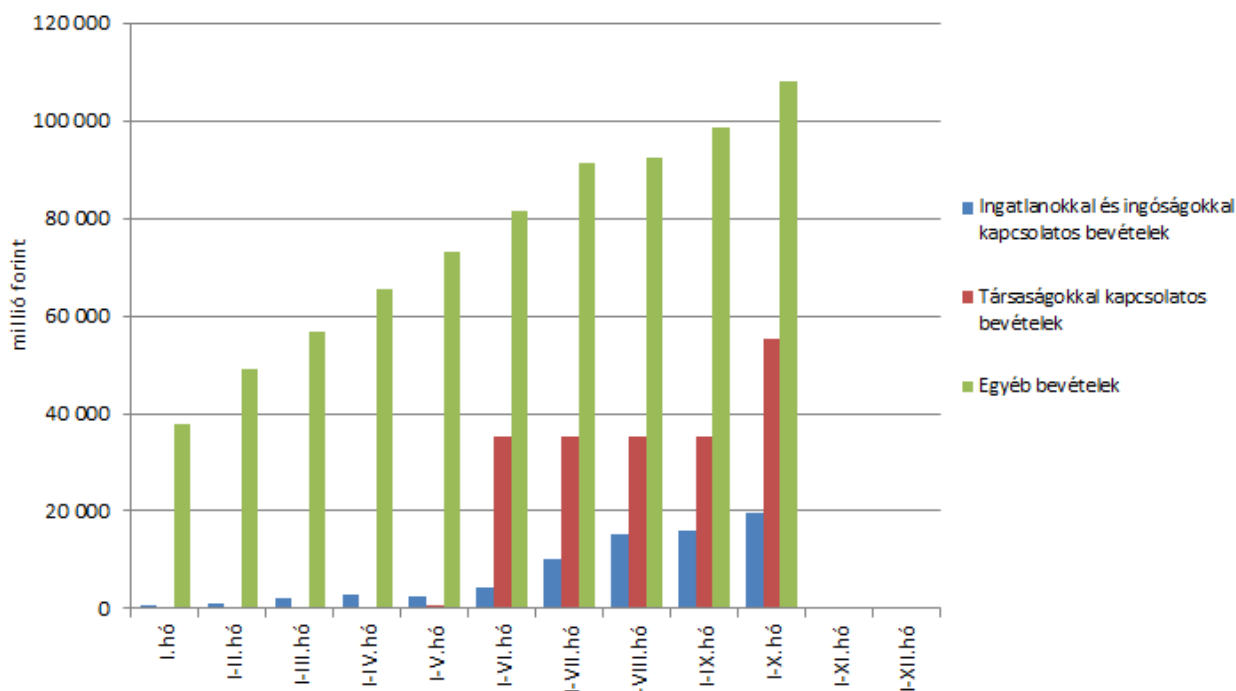
Személyi jövedelemadó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-X. hó	2019. I-X. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	1 901,3	2 115,5	214,2	111,3
Kiutalás	111,4	133,8	22,4	120,1
Egyenleg	1 789,9	1 981,7	191,8	110,7

A „**Központi Maradványalapba történő befizetések**” mérlegsorra, a költségvetési szervek és a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok terhére az év első tíz hónapjában összesen 282,4 milliárd forint maradvány került befizetésre, amely 83,0 milliárd forinttal több, mint az előző év azonos időszakában.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első tízhavi összege 182,7 milliárd forint volt, melynek meghatározó tételei a frekvenciahasználati jogosultság értékesítéséből származó befizetés, az osztalékbevételek, illetve a CO2-kvóták értékesítési bevételei voltak. A befizetések összetételét a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések a 2019. évben

Az **uniós bevételek** főszabály szerint a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetbe érkeznek, ezek kimutatására szolgál az „Uniós programok bevételei” mérlegsor, valamint az „Egyéb uniós bevételek” mérlegsor.

Az „**Uniós programok bevételei**” mérlegsoron 2019. október végéig 801,0 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az éves előirányzat 59,4%-os teljesítését jelenti.

A „**Egyéb uniós bevételek**” soron belül a vámbeszedési költség megtérítése 13,7 milliárd forintot tett ki október végéig. Ez az összeg az éves előirányzat 91,8%-a, és 0,6 milliárd forinttal haladta meg a 2018. év azonos időszakában keletkezett bevételt. A vámbevétel túlteljesülésének háttérében az előzetesen vártnál nagyobb mértékben kiszabott vámösszeg áll. Az „**Uniós támogatások utólagos megtérítése**” soron 2019. október végéig 131,0 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az éves előirányzat 109,2%-a.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó október végi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-X. hó	Az alap I-X. havi bevételén belüli aránya (%)	2019. I-X. hó	Az alap I-X. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	2 697,7	97,1	2 753,1	98,2	55,4	102,1
Egészségbiztosítási Alap	1 144,2	58,9	1 411,5	69,9	267,3	123,4
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	163,2	55,8	235,2	59,9	72,0	144,1
Összesen	4 005,1		4 399,8		394,7	109,9

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2019. I-X. havi bevételeinek döntő része, 98,2%-a a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származik. Az e jogcímenek elszámolt 2753,1 milliárd forint 2,1%-kal, 55,4 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának bevételeit. A szociális hozzájárulási adó Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető hányada a 2018. évi 79,5%-ról 70,22%-ra csökkent, így a tárgyévi magasabb teljesítés a megosztási arány csökkenésének és a keresetkiáramlás jelentős növekedésének egymást ellensúlyozó eredménye. A szociális hozzájárulási adó mértéke 2019. július 1-jétől 19,5%-ról 17,5%-ra csökkent. A biztosítottak által fizetendő nyugdíjjárulék mértéke a 2019. évben változatlanul 10%, a munkaviszonyban foglalkoztatott saját jogú nyugdíjas munkavállalók a tárgyévben mentesülnek a fizetési kötelezettség alól. E bevételi jogcímet nem érinti a megosztási arány változása, így az I-X. hónapban 115,3 milliárd forinttal magasabb összegben, 10,5%-kal nagyobb volumenben teljesült a tavalyi év azonos időszakához képest. A jelentős mértékű járulékbevétel-növekedés oka a 2019. január-augusztusban tapasztalt 10,7%-os mértékű átlagkereset-növekedés, ami magában foglalja a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedésének hatását is.

Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó I-X. havi bevétel az alap összes bevételének 69,9%-át tette ki. A 2019. október végi szociális hozzájárulási adó- és járulékbevételek (1411,5 milliárd forint) 23,4%-kal, 267,3 milliárd forinttal haladták meg az előző év azonos időszakának a bevételeit. A tárgyévi magasabb teljesítés oka, hogy a szociális hozzájárulási adó Egészségbiztosítási Alapot megillető hányada a 2018. évi 20,5%-ról 27,31%-ra emelkedett. A bevételek

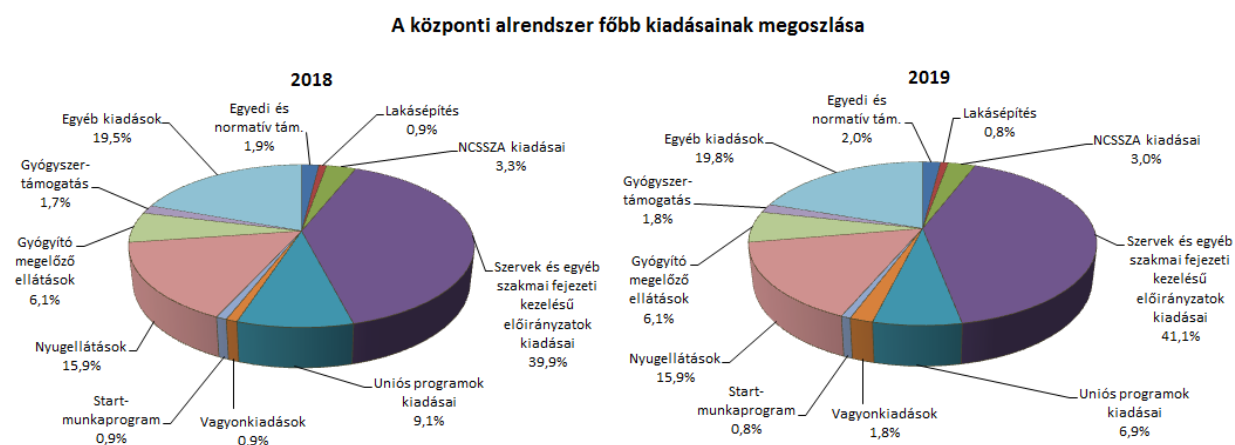
emelkedéséhez hozzájárult még a növekvő bruttó keresetkiáramlás. A biztosított egészségbiztosítási járulék mértéke a 2019. évben változatlanul 7%. Az első tíz hónapban a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek az éves törvényi előirányzat 81,3%-át tették ki.

A szociális hozzájárulási adó megfizetett összegének 2,47%-a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapot** (NFA) illeti meg, melyből október végéig 53,8 milliárd forint bevétel folyt be. 2018-ban e címen nem származott bevétel, mivel a szociális hozzájárulási adóból az NFA nem részesült. Az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék NFA-t megillető hányada 181,4 milliárd forint lett, mely 18,2 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának értékét.

Az I-X. hónapban az Egészségbiztosítási Alap összes bevételének 2,1%-a származott az **egészségügyi hozzájárulásból**, ez az alapnak 41,8 milliárd forint bevételt jelentett. 2019. október végéig az egészségügyi hozzájárulásból származó bevétel 104,5 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának a bevételétől. A tárgyévi alacsonyabb teljesítés oka, hogy az egészségügyi hozzájárulás adónem beolvadt a szociális hozzájárulási adóba, ennek hatása a pénzforgalomban 2019 februárjától már érzékelhető.

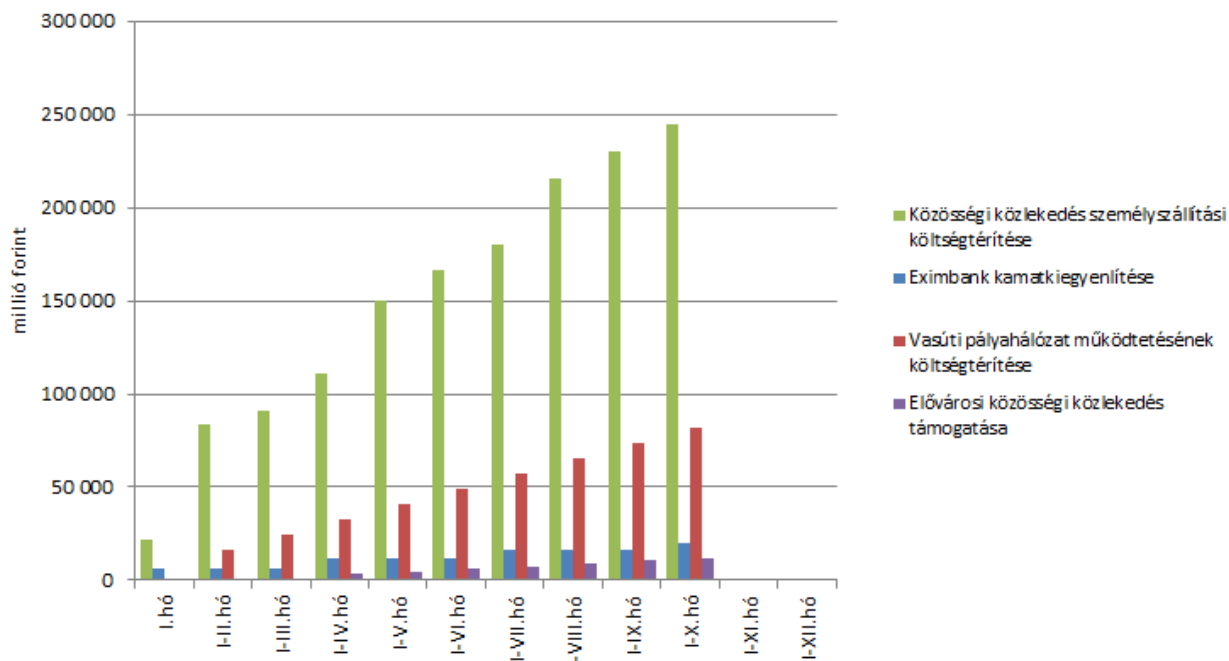
2. A FŐBB KIADÁSOK

A központi alrendszer 2019. október végi 17 992,1 milliárd forint összegű kiadásai 641,8 milliárd forinttal, 3,7%-kal haladták meg az elmúlt év azonos időszakának teljesítését. Magasabban alakultak a 2018. év azonos időszakához képest – többek között – a költségvetési szervek kiadásai, az egyéb szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai, az EU költségvetéséhez történő hozzájárulás, az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások, valamint a nyugellátásokra fordított összegek. Az uniós kiadások viszont mérséklődtek az előző évi október végi kiadásokhoz képest.

Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első tíz hónapjában 358,6 milliárd forintot tettek ki, amely összességében 6,7%-kal haladta meg az előző év azonos időszakának teljesítési értékét. Az eltérés alapvetően a vasúti és az autóbuszos személyszállítási költségtérítések magasabb összegű kifizetéseire vezethetőek vissza. A kiadások meghatározó tételeit jelentő közösségi közlekedés személyszállítási és vasúti pályahálózat-működtetési költségtérítés, valamint az elővárosi közösségi közlekedés támogatása kapcsán közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt. részére nyújtott kamatkiegymelés esetében pedig jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizet az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2019. évben

A lakásépítési támogatásokra fordított kiadások október végéig 151,5 milliárd forintot tettek ki, ami 1,9 milliárd forinttal magasabb a 2018. év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés elsősorban a lakástakarék-pénztári megtakarítások után fizetett állami támogatások összegének emelkedésére vezethető vissza. Az eltérést magyarázza továbbá az előleg-igénybevételi szabályok változása, egyes bankok a kéthavi előlegelszámolásról át kellett térjenek a havi elszámolásra, ezenfelül a kifizetéseket az árfolyam- és a referenciahozamok, valamint a további konstrukciókat igénybe vevők létszámának alakulása is befolyásolta.

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelemplótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A főbb támogatásokat a következő táblázat részletezi:

Megnevezés	2018. I-X. hó	2019. I-X. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	367,1	333,7	-33,4	90,9
<i>Ebből:</i>				
<i>családi pótlék</i>	283,1	259,1	-24,0	91,5
<i>gyermekgondozást segítő ellátás</i>	57,2	49,4	-7,8	86,4
<i>gyermeknevelési támogatás</i>	10,4	9,2	-1,2	88,5
<i>életkezdesi támogatás</i>	6,1	6,2	0,1	101,6
Korhatár alatti ellátások	77,1	76,5	-0,6	99,2
<i>Ebből:</i>				
<i>korhatár előtti ellátás és táncművészeti életjáradék</i>	15,2	16,8	1,6	110,5
<i>szolgálati járandóság</i>	61,9	59,7	-2,2	96,4
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	105,4	115,1	9,7	109,2
<i>Ebből:</i>				
<i>járási szociális feladatok ellátása</i>	50,0	63,6	13,6	127,2
<i>fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	31,7	29,4	-2,3	92,7
<i>politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	12,9	11,8	-1,1	91,5
Különféle jogcímen adott térítések	20,0	20,3	0,3	101,5
<i>Ebből:</i>				
<i>közgyógyellátás</i>	14,0	14,3	0,3	102,1
Összesen	569,6	545,6	-24,0	95,8

A **családi támogatásokra** idén október végéig összesen 333,7 milliárd forintot fordítottak, amely a 2018. évi első tízhavi kiadástól 33,4 milliárd forinttal maradt el. Ezt döntő részben az okozta, hogy a családi pótlék, az anyasági támogatás, a gyermekgondozást segítő ellátás, valamint a gyermeknevelési támogatás esetében, tavaly – a novemberi Mindenszentek ünnepére és a hosszú hétvégére tekintettel – a novemberben esedékes ellátások már októberben kifizetésre kerültek.

A **korhatár alatti ellátásokra** 2019. október végéig 76,5 milliárd forintot folyósítottak, mely 0,6 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakában e célra kifizetett összegnél. Ebből korhatár előtti ellátásra és táncművészeti életjáradékra 16,8 milliárd forintot fordítottak, a szolgálati járandóságra kifizetett összeg pedig 59,7 milliárd forintot tett ki. Az adatok tartalmazzák ezen ellátások januárban végrehajtott emelésének (a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint végrehajtott 2,7%-os emelés) hatását is. A korhatár előtti ellátásban és a szolgálati járandóságban részesülők közül azok, akik elérik a nyugdíjkorhatárt, öregségi nyugdíjra válnak jogosulttá. A szolgálati járandóságra fordított kiadás ezzel összefüggésben csökkent. A korhatár előtti ellátásban részesülők létszáma és a kapcsolódó kiadás ugyanakkor növekedett, mivel azok, akik 2014. december 31-e előtt korkedvezményre szereztek jogosultságot, még új belépőként jelenhetnek meg a korhatár előtti ellátásra jogosultak körében.

Idén az első tíz hónapban a **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra** kifizetett összeg 9,7 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi kiadást. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokon belül a legnagyobb összeget (63,6 milliárd forint) a járási szociális feladatok ellátására fordították, amely közel 1,3-szerese az előző évi október végi kifizetésnek. Ennek oka, hogy 2019. január 1-jétől az ápolási díj rendszere átalakult: a gyermeküket ápolók új ellátásra, a gyermekek otthongondozási díjára váltak jogosulttá, amelynek összege havi 100 000 forint, az ápolási díj összege pedig 15%-kal emelkedett. A fogyatékosági támogatásra 2019. október végéig 29,4 milliárd forintot fizettek ki, a teljesítés 2,3 milliárd forinttal kevesebb volt az előző évi azonos időszaki kifizetésnél. Ebben

alapvetően az játszott szerepet, hogy tavaly a fogyatékosági támogatásnál (és a megváltozott munkaképességűek keresetkiegészítésénél) a novemberben esedékes ellátás már októberben kifizetésre került. A politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítéseknél, továbbá egyéb kisebb ellátásoknál (például mezőgazdasági járadék, házastársi pótlék) csökkenés látható, figyelemmel arra, hogy ezek kifutó jellegű ellátások.

A **különféle jogcímen adott térítések** 2019. október végi összege 0,3 milliárd forinttal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. A térítéseken belül a legnagyobb összeget, 14,3 milliárd forintot a közgyógyellátásra fizették ki, meghaladva az előző évi október végi teljesítést.

A **helyi önkormányzatok** 2019. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 728,9 milliárd forint állami támogatást biztosít, ami a 2018. évi 705,4 milliárd forintos eredeti törvényi előirányzatnál 23,5 milliárd forinttal magasabb. E többlet mintegy 60%-a szolgál fedezetül egyes kiemelt fejlesztési többletekre, közel 30%-a gyermekjóléti feladatok támogatására és további 10%-a működési feladatok ellátására fordítható az idei évben. A jelentősebb tételek alakulását a következő táblázat mutatja:

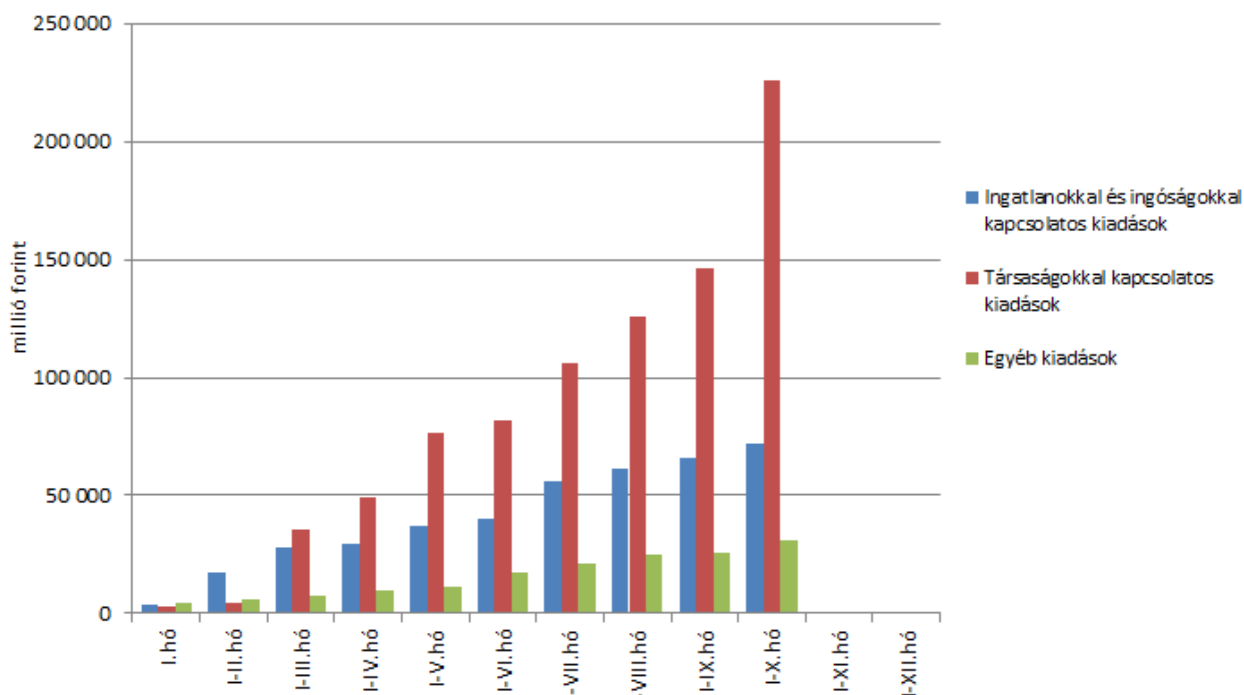
A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-X. hó	2019. I-X. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	501,7	516,5	14,8	102,9
<i>A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	132,2	131,4	-0,8	99,4
<i>A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	150,8	153,7	2,9	101,9
<i>A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekékeztetési feladatainak támogatása</i>	186,5	199,0	12,5	106,7
<i>A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	32,2	32,4	0,2	100,6
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	47,5	65,0	17,5	136,8
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai	70,0	74,7	4,7	106,7
Összesen	619,2	656,2	37,0	106,0

A „**Hozzájárulás az EU költségvetéséhez**” mérlegsoron 2019. október végéig 338,7 milliárd forint kiadás teljesült, ami a törvényi előirányzat 96,2%-a, és a tervezettnél megfelelően alakult. E hozzájárulás 76,4 milliárd forinttal haladta meg a 2018. év azonos időszakában teljesített kiadást.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** október végi összege 328,5 milliárd forint volt, amelynek nagyságrendjét a társasági vagyonna fordított kifizetések határozták meg. A kiadások összetételét a következő grafikon mutatja:

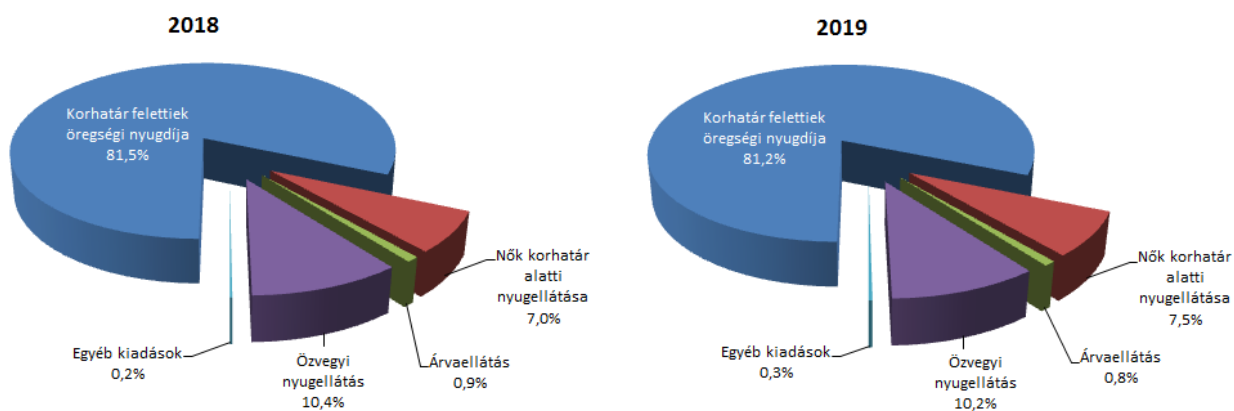
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások a 2019. évben

Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott Start-munkaprogram** kiadása, mely október végéig 135,3 milliárd forintban teljesült. E kiadás az előző év azonos időszakában teljesített összegtől 13,8 milliárd forinttal maradt el.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül az I-X. hónapban nagyságrendileg kiemelkedő tétel a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál** a **nyugellátásokra** fordított 2853,1 milliárd forint. A nyugellátási kiadások ellátási jogcímeinek alakulását a következő ábra mutatja be:

Nyugellátási kiadások ellátási jogcímenként

2019. I-X. hónapban a nyugellátásokra fordított kiadások kismértékben még mindig elmaradtak az éves törvényi előirányzat időarányos mértékétől. Ennek oka az előirányzat-

felhasználás éven belüli létszámalakulást követő hullámzó eloszlása, illetve a hozzátartozói ellátások számának további csökkenése. A korhatáremelés miatt az előző évnek csak az első felében tölthették be az arra jogosultak a törvény által 63,5 évben meghatározott öregségi nyugdíjkorhatárt, a második félévben új jogosultság nem keletkezett, így a korbetöltött nyugellátotti létszám a második félévben folyamatosan csökkent. 2019-ben az év egészében folyik nyugdíj-megállapítás, azonban a korhatáremelés áthúzó hatása miatt az első negyedévben még enyhén csökkent, illetve stagnált az öregségi nyugellátásban részesülők száma, lassú emelkedés csak április hónaptól indult meg. A folyamatos létszámnövekedéssel összhangban a második félévben a kiadások növekedése várható. A nyugellátásokra fordított kifizetések tartalmazzák az év elején végrehajtott emeléseket, azaz a nyugdíjakba beépült januári 2,7%-os nyugdíjemelés összegét. A nyugdíjemelés mellett további kiadásnövelő hatása a nyugellátottak létszám összetételének a változása, az ún. cserélődési hatás. A nettó átlagkeresetek növekedésével összhangban az új ellátások magasabb összegben kerülnek megállapításra, az újonnan megállapított magasabb összegű nyugellátással rendelkezők aránya pedig nő az állományon belül. Az előző év azonos időszakához képest nyugellátásokra 92,3 milliárd forinttal, 3,3%-kal költött többet a költségvetés, ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra 65,1 milliárd forinttal, a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátásra 22,4 milliárd forinttal több pénz került kifizetésre.

Az **Egészségbiztosítási Alap** összes kiadásának 27,1%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza.

**Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása
(milliárd forint)**

Megnevezés	2018. I-X. hó	2019. I-X. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	535,7	564,6	28,9	105,4
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantsági, rehabilitációs ellátások</i>	236,2	231,3	-4,9	97,9
<i>Gyermekgondozási díj</i>	146,4	163,7	17,3	111,8
<i>Táppénz</i>	94,9	107,5	12,6	113,3

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásokra** kifizetett összeg 1103,7 milliárd forint volt az első tíz hónapban, ez 49,4 milliárd forinttal több, mint a bázisidőszak értéke. Az előző évhez viszonyított magasabb összegű kiadás meghatározó részben az összevont szakellátásnál, kisebb részben a háziorvosi ellátás, a művesekezelés és a betegszállítás területén jelentkező, valamint a béremeléssel összefüggő többletfinanszírozásból adódik (2019. július 1-jétől – az eredetileg 2019. november 1-jétől esedékes béremelés előrehozásával – átlagosan 8%-os bérfeljesztésben részesült mintegy 78 ezer egészségügyi szakdolgozó, valamint ezen időponttól az egészségügyi szakdolgozói bértábla hatálya alá tartozó több mint 4 ezer védőnő).

Gyógyszertámogatásra az év első tíz hónapjában 315,5 milliárd forintot költött az egészségbiztosítás, mely 22,7 milliárd forinttal magasabb a 2018. évi I-X. havi összegnél.

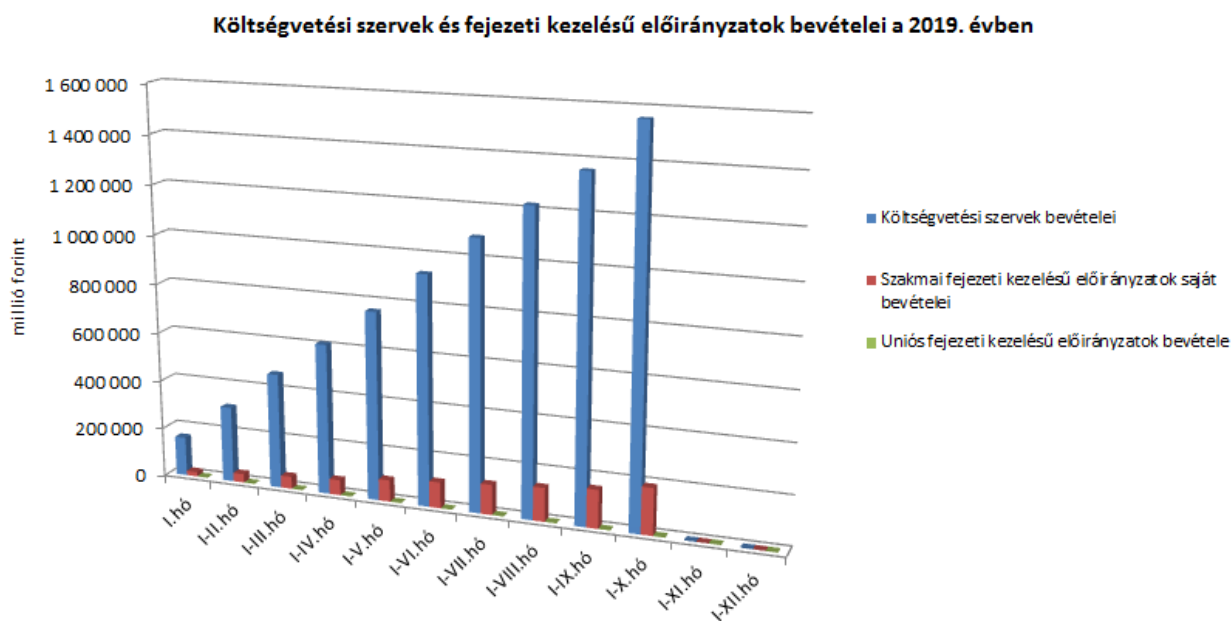
3. A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS SZAKMAI FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2019 első tíz hónapjában a **költségvetési szervek bevételei** összesen 1559,6 milliárd forintot tettek ki, amely 14,3%-kal alacsonyabb a 2018. évi első tízhavi bevételeknél. Az intézmények bevételei közül a következő jelentősebb tételek emelhetők ki: 796,4 milliárd forint a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatás, valamint 110,9 milliárd forint a 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel, több intézmény részére, különböző projektek támogatási előlegeként. Ez utóbbi bevétel a tavalyi év azonos időszakában jóval magasabb volt, jelentős részben ez magyarázza a két év első tízhavi bevételei közötti eltérést.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei** 2019 első tíz hónapjában 189,8 milliárd forint bevétel keletkezett, mely 13,1 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához képest. A bevételek közül kiemelhetők az uniós fejlesztések operatív programjai előirányzat felhasználási keretszámlájára visszautalt összegek.

Az „**Uniós fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele**” mérlegsoron októberrel bezárólag 1,0 milliárd forint bevétel került elszámolásra, amely az éves előirányzat 9,1%-a.

A **2019. évi október végi, együttesen több mint 1750 milliárd forint összegű bevételek** megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

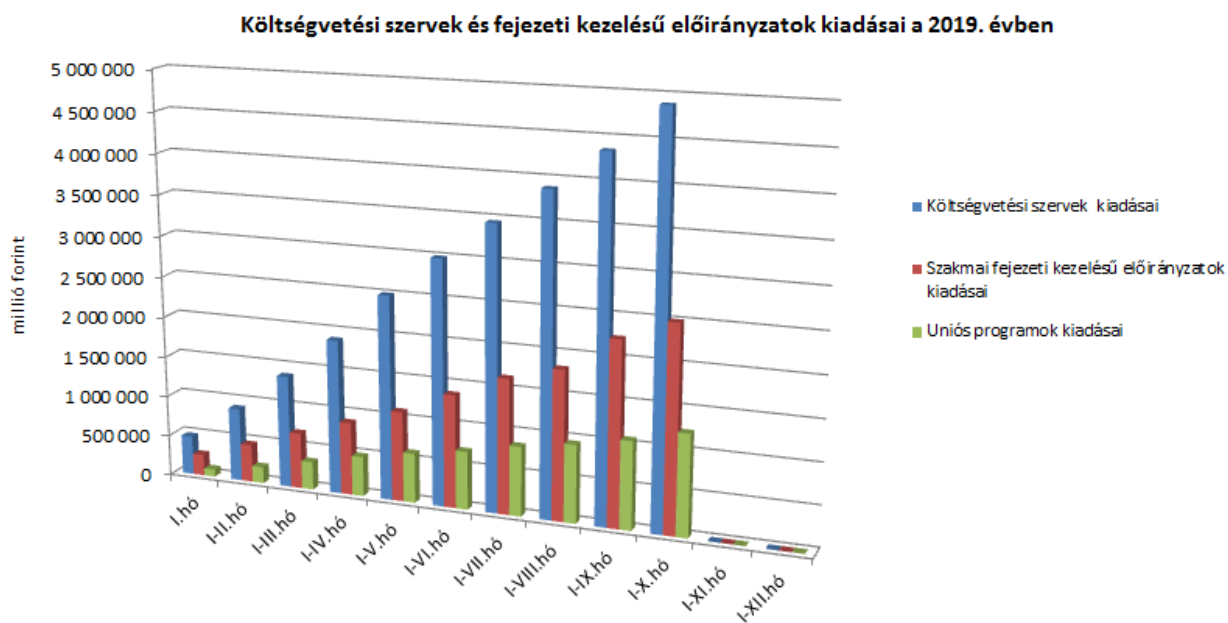
A **költségvetési szervek kiadásai** 2019 első tíz hónapjában 4892,0 milliárd forintot tettek ki, amely 3,6%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokat. Az intézmények teljesítéséből 2724,2 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, valamint a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, mely 22,5 milliárd forinttal magasabb, mint az előző évi első tízhavi, e célú kiadás. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek: 87,9 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala Anyagellátó Raktárbázis Központnál, főként haditechnikai eszközök, helikopter és üzemeltetési anyagok beszerzésére, légi irányítási rendszerre, 56,2 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala központi költségvetéséből a Gripen gépek bérleti díjára és szolgáltatások kifizetésére, 34,3 milliárd forint a „Külképviseltek igazgatásánál”, döntően a 2019. január-november havi devizaellátmányra és a kihelyezett dolgozókat megillető munkabér utalására, illetve nagykövetségi ingatlan vásárlására, 32,2 milliárd forint az Országos Rendőr-főkapitányságnál, döntően likvid pénzeszközök átadására a rendvédelmi szervek részére, helikopterek, hőkamerák és éjjellátó készülék beszerzésére, valamint 16,5 milliárd forintot tettek ki a Magyar Államkincstárnál a Magyar Posta Zrt. részére történő, a rezsitalványhoz kapcsolódó ütemterv szerinti kifizetések. Megemlíthető, hogy a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága esetében 60,8 milliárd forint, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal esetében 33,8 milliárd forint maradvány befizetésére került sor a Központi Maradványalapba.

Az **egyéb szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak** 2019. első tízhavi teljesítése 2503,1 milliárd forintot tett ki, mely 14,0%-kal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Ezen időszak teljesítéséből az alábbi kifizetések emelhetők ki: 320,2 milliárd forint a kiemelt közúti projektekre, 334,8 milliárd forint a normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcsoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések, szociális célú humánszolgáltatások támogatása), 101,9 milliárd forint az autópálya rendelkezésre állási díjra, 82,4 milliárd forint a közúthálózat fenntartására és működtetésére, 80,7 milliárd forint a Modern Városok Program keretében megvalósuló fejlesztésekre, 66,1 milliárd forint a közúthálózat felújítására, 62,8 milliárd forint a nemzeti agártámogatásokra, 56,9 milliárd forint kifizetése a Beruházás ösztönzési célú előirányzatról, 44,4 milliárd forint a Turisztikai fejlesztési célú előirányzatról, 36,6 milliárd forint a vasúthálózat fejlesztésére, valamint 36,2 milliárd forint a Magyar Falu Program alprogramjainak és 30,6 milliárd forint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának támogatására. A két év közötti különbség számos előirányzat (pl. „Kiemelt közúti projektek”, „Vasúthálózat fejlesztése”) eltérő alakulásának a következménye.

Az **„Unió programok kiadásai”** mérleg soron 2019. október végéig 1239,5 milliárd forint összegű kifizetés történt, amely az éves előirányzat 63,4%-os teljesítését jelenti. A felmerült kiadások túlnyomó részét a 2014-2020-as programozási időszak kohéziós operatív programjai adták, összesen 921,2 milliárd forint értékben. Az év első tíz hónapjában a legjobban teljesítő operatív programok az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program 290,5 milliárd forint, a Gazdaságfejlesztés és Innovációs Operatív Program 223,8 milliárd forint, valamint a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 135,5 milliárd forint kifizetéssel. (A 2019. évtől e mérleg sor szolgál az uniós

kiadások kimutatására a korábbi években megszokott „Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai” mérleg sor helyett.)

A **2019. évi október végi, együttesen közel 8635 milliárd forint összegű kiadások** megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 658,5 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 71,6 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával és a kamatbevételek jelentős többletével magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forintban)

	I-X. hó	
	2018	2019
1. Bevétel	103,7	230,2
1.1. Forint	104,2	230,7
<i>1.1.1. Államkötvények kamata</i>	104,1	229,8
<i>1.1.2. Kincstárjegyek kamata</i>	0,1	0,1
<i>1.1.3. Repóügyletek kamata</i>	0,0	0,2
<i>1.1.4. KESZ forintbetét kamata</i>	0,0	0,6
1.2. Deviza	-0,5	-0,5
<i>1.2.1. Devizaműveletek kamatelszámolásai</i>	-0,5	-0,5
2. Kiadás	833,8	888,7
2.1 Forint	650,3	719,7
<i>2.1.1. Forinthitelek kamata</i>	20,2	19,3
<i>2.1.2. Államkötvények kamata</i>	564,7	630,6
<i>2.1.3. Kincstárjegyek kamata</i>	65,5	69,9
<i>2.1.4. Repóügyletek kamata</i>	-0,1	-0,1
<i>2.1.5. Egyéb függő tételek</i>	0,0	0,0
2.2. Deviza	183,5	169,0
<i>2.2.1. Devizahitelek kamata</i>	15,4	15,2
<i>2.2.2. Devizakötvények kamata</i>	168,1	153,8
3. Kamategyenleg	730,1	658,5

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2019. október végéig 564,7 milliárd forinttal növekedett négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben kizárólag lakossági értékesítés által megvalósított nettó forintkibocsátás 1051,1 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 136,3 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 39,3 milliárd forint összegben.
- **A negyedik – előbbiekkal ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatorlesztés, amely 662,0 milliárd forinttal csökkentette a költségvetés adósságát.

Az előzetes adatok szerint október végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2019-ben, milliárd forint

	2018. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2019. október 31.		változás százalékpont
	előzetes állomány	megoszlás (%)					I-X. hónap		
1. Forint	22 796,0	79,46	10 674,1	9 623,0	0,0	1 051,1	23 847,1	81,52	2,06
1.1. Hítel	1 167,7	4,07	20,1	14,3	0,0	5,8	1 173,5	4,01	-0,06
1.1.1. Külföldi	1 167,7	4,07	20,1	14,3	0,0	5,8	1 173,5	4,01	-0,06
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
1.2. Állampapír	21 628,3	75,39	10 654,0	9 608,7	0,0	1 045,3	22 673,6	77,51	2,12
1.2.1. Piaci értékesítésű	21 589,1	75,25	10 654,0	9 608,7	0,0	1 045,3	22 634,4	77,37	2,12
1.2.1.1. Kötvény	12 836,1	44,74	3 082,5	2 896,0	0,0	186,5	13 022,5	44,52	-0,23
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	1 237,3	4,31	1 641,6	2 071,1	0,0	-429,5	807,8	2,76	-1,55
1.2.1.3. Lakossági állampapír	7 515,7	26,20	5 929,9	4 641,6	0,0	1 288,3	8 804,0	30,10	3,90
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,2	0,14	0,0	0,0	0,0	0,0	39,2	0,13	0,00
2. Deviza	5 724,8	19,96	84,0	745,9	136,3	-525,6	5 199,1	17,77	-2,18
2.1. Hítel	795,0	2,77	7,8	39,1	21,2	-10,1	784,8	2,68	-0,09
2.1.1. Külföldi	795,0	2,77	7,8	39,1	21,2	-10,1	784,8	2,68	-0,09
2.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
2.2. Állampapír	4 929,8	17,18	76,2	706,8	115,1	-515,5	4 414,3	15,09	-2,09
2.2.1. Külföldi	4 246,2	14,80	0,0	641,0	96,4	-544,6	3 701,6	12,65	-2,15
2.2.2. Belföldi	683,6	2,38	76,2	65,7	18,6	29,1	712,7	2,44	0,05
Összesen	28 520,7	99,42	10 758,1	10 368,9	136,3	525,5	29 046,2	99,29	-0,12
Egyéb kötelezettség	167,4	0,58	322,2	288,1	5,3	39,3	206,7	0,71	0,12
MINDÖSSZESEN	28 688,2	100,00	11 080,3	10 657,1	141,5	564,7	29 252,9	100,00	0,00

Megjegyzés: a táblában szereplő tizedes eltérések kerekítésből adódnak.

A központi költségvetés devizaadóssága október végéig 525,6 milliárd forinttal 5199,1 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2018. év végi 20,0%-os szintről 17,8%-os szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A kedvező likviditási helyzetre tekintettel és a devizalejáratok csökkentése érdekében az ÁKK az év során jelentős összegben, 269,7 milliárd forint értékben vásárolt vissza 2020-ban és 2021-ben lejáró devizakötvényeket

A költségvetés forintadóssága október végéig 1051,1 milliárd forinttal nőtt, és 23 847,1 milliárd forintot tett ki, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 81,5%-át. 2018 decemberében ez az arány 79,5% volt.

2019. október végén a lakossági állampapírok állománya 8 804,0 milliárd forintot tett ki, ami 1288,3 milliárd forint növekedést jelent 2018. december vége óta. A növekedést elsősorban a lakossági finanszírozás arányának és futamidejének további növelése érdekében 2019. június 3-tól bevezetésre került 5 éves futamidejű lakossági államkötvény, a Magyar Állampapír Plusz értékesítése eredményezte. Ezzel párhuzamosan négy, már régóta forgalmazott lakossági állampapír (Féléves Magyar Állampapír, Kétéves Magyar Állampapír, Bónusz Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegy Plusz) értékesítése júniustól megszüntetésre került. Az új lakossági állampapír mellett a korábban is sikerrel forgalmazott Egyéves Magyar Állampapír, Prémium Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegyek és a Babakötvény értékesítések is hatottak a lakossági állampapír állományváltozására.

A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állománya október végére 2484,6 milliárd forintra növekedett. Az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír állománya 2019. október végén 54,9 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 2631,0 milliárd forint volt, míg a Bónusz Magyar Állampapír 12,1 milliárd forint csökkenést követően 452,9 milliárd forintos állománnyal zárt hó végén. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 272,5 milliárd forint összegű csökkenése következtében 227,7 milliárd forintra mérséklődött október hó végéig. Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 2418,3 milliárd forint volt október végén, ami 751,6 milliárd forinttal alacsonyabb a 2018. év végi állománynál. A Féléves Magyar Állampapír állománya 223,4 milliárd forint csökkenés következtében 30,4 milliárd forintra mérséklődött. Az Egyéves Magyar Állampapír állománycsökkenés oka részben az, hogy a befektetői kör 2018. évi szűkítésének következtében nem került sor a lejárt állomány jelentős részének megújítására, továbbá hogy a lakossági befektetők lejáró értékpapírjaikból képződő bevételeiket Magyar Állampapír Plusz vásárlására fordítják.

Az ÁKK Zrt. október hó folyamán 48,0 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír-állománya októberben 12,8 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,8%-a, 4362,4 milliárd forint államkötvény és 0,2%-a, 6,8 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje október végén 5,8 év volt, amely nem változott az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 39,3 milliárd forinttal növekedett. Október végén az állomány 206,7 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,7%-a.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A diszkontkincstárjegyek októberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,5-ről 2,4-re mérséklődött. A kötvényaukciókon a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,0-ről 2,1-re növekedett.

A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó októberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 2 bázisponttal csökkent, és -0,05%-ot tett ki. A 12 hónapos kincstárjegy utolsó októberi aukcióján a kialakult átlaghozam 0,01% lett, amely 3 bázisponttal alacsonyabb a szeptemberi értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 0,40%-ot tett ki, amely 2 bázisponttal magasabb, mint az utolsó szeptemberi aukción kialakult átlaghozam. Az 5 éves kötvény utolsó októberi aukcióján az átlaghozam 0,97%-ot ért el, amely 3 bázisponttal meghaladja az utolsó szeptemberi aukción kialakult átlaghozamot. A 10 éves kötvényaukció 1,96%-os átlaghozama 4 bázisponttal magasabb, mint az utolsó szeptemberi aukción kialakult átlaghozam. A 15 éves kötvény 2,57%-os átlaghozama 44 bázisponttal haladta meg a legutóbbi, augusztusi aukció átlaghozamát.